

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru participarea României la majorarea asimetrică de capital a Băncii Europene de Investiții în conformitate cu Decizia (UE) 2019/1255 a Consiliului din 18 iulie 2019 de modificare a Protocolului nr.5 privind Statutul Băncii Europene de Investiții

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Descrierea situației actuale

Banca Europeană de Investiții (BEI), instituția financiară a Uniunii Europene (UE), a fost înființată prin Tratatul de la Roma din 1958 cu scopul de a se implica, împreună cu alte instituții bancare, în finanțarea pe termen lung a proiectelor care susțin dezvoltarea echilibrată a întregului spațiu comunitar și contribuie la coeziunea economică, socială și teritorială a UE. BEI este singura bancă deținută doar de statele membre ale UE și care reprezintă interesele acestora, lucrând împreună cu instituțiile UE, adaptându-și permanent activitatea în funcție de evoluțiile politicilor comunitare. Mai mult de 90% din activitatea BEI se derulează în cadrul UE.

Odată cu aderarea la Uniunea Europeană, România a devenit membră a BEI la 1 ianuarie 2007. Guvernatorul pentru România în Consiliul Guvernatorilor BEI este ministrul finanțelor publice.

Capitalul subscris al BEI a fost majorat de la 1 ianuarie 2013, de la 232,39 mld. EUR la 242,39 mld. EUR, ponderea capitalului subscris plătită de statele membre a crescut de la 5% la 8,919% din capitalul subscris total. La această creștere de capital România a contribuit cu 52.395.000 EUR, astfel că, aportul total al României la capitalul BEI era de 1,27 mld. EUR, reprezentând 0,5239% din total.

La începutul anului 2020 Banca Europeană de Investiții (BEI) s-a confruntat cu o situație fără precedent, procesul de ieșire a Regatului Unit (UK) din Uniunea Europeană (Brexit) reprezentând pentru BEI o pierdere de 39,2 mld. EUR capital subscris, din care 3,5 mld. EUR capital subscris vărsat. UK este printre primii 4 acționari la BEI, alături de Germania, Franța, Italia cu o pondere în capitalul BEI de 16,11% fiecare.

Lipsa măsurilor de readucere a nivelului capitalurilor cel puțin la valoarea de astăzi (total subscris vărsat la nivelul BEI fiind în sumă de 21.699.134.950 EUR, respectiv nevărsat fiind în sumă de 221.585.019.550 EUR, ceea ce ar reprezenta un raport de 8,9192% între capital subscris vărsat și capital total subscris) ar afecta valoarea operațiunilor pe care Banca poate să le deruleze și ar deteriora indicatorii financiari care se iau în calcul la stabilirea ratingului.

Astfel, este imperios necesar ca nivelul de capitalizare a Băncii să se mențină cel puțin la nivelul actual și după Brexit: Soluții pentru acest deziderat sunt:

- Creștere simetrică de capital prin conversia a cel puțin 3,5 mld. EUR din rezerve în capital subscris vărsat și alocarea proporțională către state a capitalului subscris de 39,2 mld. EUR. În consecință, fiecare stat membru își va majora scriptic capitalul subscris, înlocuind astfel pierderea capitalului subscris după ieșirea UK, deși va exista totuși o scădere a nivelului total al rezervelor (cu impact asupra ratei de îndatorare) din cauza conversiei acestora. Această creștere nu presupune aport de numerar din partea statelor membre (SM).

- Creșterea asimetrică de capital pe bază de voluntariat în sumă de cel puțin 39,2 mld. EUR

capital subscris, din care 3,5 mld. EUR capital subscris vărsat (în cazul în care nu are loc creșterea simetrică). O astfel de decizie ar duce la reconfigurarea puterii de vot a SM. Această creștere presupune aport de numerar din partea SM pentru capitalul subscris vărsat și rezerve (structura rezervelor trebuie să reflecte fidel cotele de capital deținute de SM în Bancă).

- Creștere mixtă în doi pași: o creștere simetrică de capital urmată (sau precedată) de o creștere asimetrică de capital în cuantum total de cel puțin 39,2 mld. EUR capital subscris și cel puțin 3,5 mld. EUR capital subscris vărsat.

Orice decizie privind majorarea capitalului trebuie să obțină votul unanim al Guvernatorilor și hotărârea în unanimitate a Consiliului (conform art. 308 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene).

Discuțiile referitoare la strategia Băncii în ceea ce privește înlocuirea capitalului UK la BEI au început încă de la nivelul anului 2018 și aceasta a propus o abordare în 2 etape:

A) Înlocuirea simetrică a capitalului UK la BEI

Menționăm că BEI a supus votului statelor membre prin procedură scrisă propuneri referitoare la înlocuirea capitalului UK în Banca Europeană de Investiții cu capital subscris de celelalte state membre și modificarea statutului BEI în contextul ieșirii UK din Uniunea Europeană (propunerea de înlocuire simetrică a capitalului UK). Astfel, la acest pas BEI a înlocuit din rezerve proprii capitalul subscris vărsat al UK și anume 3,5 mld.EUR și alocarea proporțională către state a capitalului subscris de 39,2 mld. EUR.

România și-a majorat scriptic capitalul deținut la BEI până la 1,51 mld EUR iar puterea de vot a crescut la 0,62%

B) Contribuții voluntare din partea SM la creșterea asimetrică de capital la BEI

În acest sens, Consiliul Guvernatorilor BEI a decis la reuniunea din 22 iunie 2018 constituirea **grupului de lucru la nivel înalt privind reforma cotelor referitoare la capitalul Băncii Europene de Investiții (High-level Shareholders' Working Group/HLSWG) prezidat de România.**

În urma activității HLSWG s-a concluzionat:

- Toate țările sunt de acord că creșterea capitalului poate fi făcută și asimetric.
- Toate țările recunosc că este extrem de important ca creșterea asimetrică a capitalului (Asimetric Capital Increase-ACI) să nu fie în detrimentul ratingului AAA al băncii.
- Produsul Intern Brut (PIB) este o referință esențială pentru stabilirea creșterii de capital.
- Noua cotă a oricărei țări care va participa la ACI nu va putea depăși supra-reprezentarea cu 27,5% față de ponderea PIB-ului respectivei țări în PIB-ul UE27.
- Polonia, România și Luxemburg au indicat că intenționează să participe la ACI.
- Polonia, Ungaria și Croația doresc să părăsească constituenta actuală (alcătuită din 9 state) și să formeze o nouă constituentă (în locul constituintei alocate UK).

Dirjecțiile de mai sus s-au concretizat într-o propunere pentru ACI formulată astfel:

- Polonia să-și mărească cota de capital subscris vărsat până la maximul supra-reprezentării (ceea ce ar reprezenta o contribuție de 1,45 miliarde EUR);
- România să-și majoreze cota de capital subscris vărsat până la maximul supra-reprezentării (ceea ce ar reprezenta o contribuție de până la 834 milioane de EUR);
- Luxemburg să își majoreze cota de capital până la o pondere maximă a PIB-ului său (ceea ce ar reprezenta o contribuție de până la 197 milioane EUR);
- relocarea a trei țări (Polonia, Ungaria, Croația) de la actuala constituentă la fosta constituentă a

Regatului Unit.

Ministerul Finanțelor Publice (MFP) a elaborat proiectul de lege pentru participarea României la majorarea asimetrică de capital a Băncii Europene de Investiții în conformitate cu decizia (UE) 2019/1255 a Consiliului din 18 iulie 2019 de modificare a Protocolului nr. 5 privind Statutul Băncii Europene de Investiții (PL), după ce au fost primite din partea BEI sumele concrete și complete privind această plată (capital vărsat și partea de sume aferente rezervelor și provizioanelor) la 23 iulie 2020.

La rectificarea bugetară care a avut loc în luna august a.c. au fost incluse sumele necesare participării României la creșterea asimetrică de capital la BEI, respectiv contravaloarea primei tranșe cu termen de plată 31.12.2020.

Proiectul de lege se află pe circuit parlamentar, la prima cameră sesizată, probabilitatea aprobării ei în timp util fiind minimale.

Schimbări preconizate

În cadrul BEI, statele membre (SM) sunt grupate în 9 constituente, fiecare dintre acestea având între 1 și 9 state. Cutumiar, fiecare constituentă propune câte un singur reprezentant în Comitetul de Management (Banca are un președinte și 8 vicepreședinți) și asigură nominalizări la alte funcții numite (membrii supleanți în Consiliul de Administrație, membrii în Comitetul de Audit).

România formează o constituentă alături de Danemarca, Grecia și Irlanda. Menționăm că, în prezent, Danemarca deține o cotă de 2,26%, Grecia 1,21%, Irlanda 0,57% și România 0,52%.

Între România și celelalte 3 state membre din constituentă există un memorandum de înțelegere cu privire la graficul de rotație aferent reprezentării în cadrul Consiliului de administrație, Comitetul de management și Comitetul de audit. Țările din constituenta noastră au convenit să asigure un sistem de rotație identic pentru fiecare SM, indiferent de ponderea acestora în capitalul subscris al Băncii.

Conform memorandumului România a deținut/deține următoarele poziții:

- Comitetul de Management – SM din constituentă, prin rotație, le revine o poziție de vicepreședinte în cadrul BEI, pe o perioadă de mandat de 4 ani; România a deținut această poziție în perioada 13 martie 2012 – 01 august 2016;
- Consiliul de Administrație (CA): postul de membru CA este deținut permanent de fiecare stat membru, implicit și de România, iar cel de supleant se împarte cu Grecia și astfel României îi vine rândul o dată la 10 ani pe o perioadă de mandat de 5 ani (în prezent poziția este ocupată de România);
- Comitetul de Audit: României îi vine rândul o dată la 24 ani pe o perioadă de mandat de 6 ani (poziția a fost ocupată de România în perioada 2017-2020, precedată de Grecia.).

După cum s-a evidențiat mai sus, România poate să participe la creșterea asimetrică de capital din cadrul BEI, valoarea maximă a contribuției la capital subscris fiind de până la 834 milioane de EUR.

Astfel, în luna decembrie 2018 a fost aprobat Memorandumul cu tema: “Aprobarea participării României la majorarea asimetrică de capital a Băncii Europene de Investiții” în care au fost analizate o serie de posibile scenarii, începând cu scenariul în care România nu ar participa la această creștere asimetrică de capital până la scenariul maximal în care România ar participa la majorare cu suma maximă permisă stabilită în conformitate cu propunerile rezultate din activitatea HLSWG.

În urma analizei aspectelor relevante și având în vedere constrângerile bugetare existente s-a ajuns la propunerea de creștere a capitalului subscris de către România cu 125.452.381 EUR, ceea ce ar genera plata în numerar a EUR 36.385.203,50 reprezentând atât partea de contribuție la capitalul vărsat, cât și la rezervele și provizioanele Băncii.

Propunerea a fost fundamentată ținând cont de următoarele avantaje:

- Poziția României va fi îmbunătățită în Bancă, prin creșterea puterii de vot
- România ar trece de pe poziția 17 pe poziția 16 în ierarhizarea statelor membre din cadrul Băncii.
- Majorarea asimetrică de capital ar anula diluarea cotei României în cadrul Băncii rezultată din participările de majorare a capitalului din partea celorlalte state membre (în prezent ne referim la Polonia).
- Poziția României va fi îmbunătățită în constituentă cu păstrarea actualului mod de relaționare în cadrul constituenței.
- România ar trece de pe locul 4 în cadrul constituenței pe locul 3 alături de Irlanda (0,67%)
- Ar contribui la consolidarea constituenței noastre în raport cu celelalte constituențe.
- Este un efort bugetar comparabil cu efortul bugetar asumat în relația cu majorările de capital de la alte IFI-uri.

La 11 martie 2019, BEI a transmis către Consiliul Uniunii Europene (CONS) cererea de modificare a statutului BEI în baza procedurilor legislative speciale prevăzute de articolul 308 din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene (TFUE) care să reflecte majorarea de capital din partea României și Poloniei.

CONS s-a consultat cu Comisia Europeană (COM) și Parlamentul European (PE) în data de 26 martie 2019, astfel încât PE a votat rezoluția în sesiunea plenară din 17 aprilie 2019 iar COM și-a dat avizul pe 15 mai 2019.

Decizia Consiliului de modificare a Protocolului nr.5 privind Statutul Băncii Europene de Investiții a fost adoptată în cadrul reuniunii COREPER II din data de 15 iulie 2019.

Prin efectuarea plății la termen a primei tranșe din partea de contribuție la capitalul vărsat, rezerve și provizioane echivalente rezervelor asumate de România (31 decembrie 2020) se înlătură toate riscurile reputaționale care ar putea apărea ca urmare a neonorării acestei obligații, riscuri reputaționale care ar putea afecta atât România, cât și Banca Europeană de Investiții. Menționăm că Banca Europeană de Investiții a informat România cu privire la faptul că neonorarea în termen a obligațiilor asumate, poate atrage după sine declararea României în incapacitate de plată.

Sprijinul necondiționat al acționarilor este cel mai important element pentru acordarea de către agențiile de rating a unui rating AAA către BEI. Condițiile de finanțare a pieței sunt decisive pentru împrumuturile acordate de bancă către toate statele membre.

Neplată contractuală a României din cauza întârzierii plății părții sale în majorarea de capital a BEI ar deveni vizibilă la închiderea conturilor băncii la începutul lunii ianuarie 2021, iar această situație va avea impact asupra activităților de finanțare ale BEI în primele săptămâni ale lunii ianuarie și deci implicit, asupra economiei UE în general.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

Proiectul de act normativ vizează majorarea capitalului total deținut de România la Banca Europeană de Investiții și nu are impact macroeconomic.

1.1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat.

Proiectul de act normativ nu tratează acest aspect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

3. Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

5. Alte informații - Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Astfel, majorarea capitalului autorizat deținut de România la Banca Europeană de Investiții se va efectua prin plata, din bugetul MFP, a capitalului vărsat aferent participării la majorarea asimetrică de capital a BEI, în valoare totală EUR 36.385.203,50. Plata se va efectua în 10 tranșe egale semianuale, prima tranșă urmând a fi achitată prin virament în EUR nu mai târziu de 31 decembrie 2020. Orice diferență de curs valutar rezultată va fi acoperită din bugetul MFP.

- lei

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2020 ¹	2021	2022	2023	2024	
1.Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						

¹ Valoarea în lei a sumei de plată aferentă anilor 2020-2021 a fost calculată pe baza informațiilor cuprinse în Prognostica preliminară de toamnă pentru rectificarea bugetară 2020-2021, emisă de Comisia Națională de Strategie și Prognostica (curs de schimb: 4,84 RON/EUR pentru 2020, și 4,90 RON/EUR pentru 2021), iar pentru 2022-2024 s-a estimat un curs de schimb de 4,90 RON/EUR

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	17.610.438,49	35.657.499,43	35.657.499,43	35.657.499,43	35.657.499,43	35.613.837,19
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	-17.610.438,49	-35.657.499,43	-35.657.499,43	-35.657.499,43	-35.657.499,43	-35.613.837,19
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații Având în vedere natura non-concesională a finanțărilor acordate de BEI și faptul că plata se va face în tranșe, valoarea totală a contribuției la BEI se va înregistra ca o creștere de capital, aceasta având impact asupra datoriei publice, calculată conform metodologiei UE, cu valoarea rămasă de plată.						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:
a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

Nu este cazul.

1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu au fost identificate astfel de documente cu relevanță asupra proiectului de act normativ.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile internaționale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Nu este cazul

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ, prin avizul nr.1284/2020.

6. Alte informații - Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrație publică, proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de Internet a Ministerului Finanțelor Publice, în vederea acordării posibilității cetățenilor și reprezentanților societății civile de a formula propuneri și observații.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu are astfel de impact/efecte.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsuri de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea de noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este cazul

2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru participarea României la majorarea asimetrică de capital a Băncii Europene de Investiții în conformitate cu Decizia (UE) 2019/1255 a Consiliului din 18 iulie 2019 de modificare a Protocolului nr. 5 privind Statutul Băncii Europene de Investiții, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚU

